

NEUVOSTON DIREKTIIVI 96/75/EY,

annettu 19 päivänä marraskuuta 1996,

rahtausta ja hinnanmuodostusta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä tavaroiden kansallisissa tai kansainvälisissä sisävesikuljetuksissa yhteisössä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 75 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

maantie- ja rautatieliikenteen ruuhkautumiseen, liikenneturvallisuuteen, ympäristöön, energiansäästöön ja kansalaisten elämän laatuun liittyvät kasvavat ongelmat edellyttävät, että yleisen edun vuoksi sisävesiliikenteen tarjoamia mahdollisuuksia kehitetään voimakkaammin ja niitä hyödynnetään tehokkaammin parantamalla erityisesti alan kilpailukykyä,

sisävesiliikenteen kaupallisen harjoittamisen muotoja koskevien kansallisten lainsäädäntöjen moninaisuus ei ole omiaan edistämään sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa kyseisellä alalla; sen vuoksi on aiheellista antaa yhteisön tasolla yhteiset säännökset koko sisävesiliikenteen markkinoita varten vesiliikenteen rakenteellisesta uudistamisesta 24 päivänä lokakuuta 1994 annetun neuvoston päätöslauselman mukaisesti ⁽⁴⁾,

sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää sisävesiliikenteen tavarakuljetusten osalta vuororahtausjärjestelmien mukauttamista kaupallisesti joustavammiksi, jotta saavutettaisiin rahtauksen ja kuljetusten hinnanmuodostuksen vapautteen perustuva järjestelmä,

tämän vuoksi on aiheellista säätää siirtymäkaudesta, jonka aikana asteittain rajoitetaan vuororahtausjärjestelmän soveltamisalaa, jotta liikenteenharjoittajat voisivat sopeutua vapaiden markkinoiden olosuhteisiin ja ottaa tarvittaessa käyttöön sellaisia kaupallisten ryhmittymien muotoja, jotka sopivat paremmin rahtaajien logistisiin tarpeisiin,

toissijaisuusperiaatteen noudattamiseksi on sekä tarpeen että riittävää, että yhteisön tasolla vahvistetaan yhtenäinen aikataulu markkinoiden asteittaiseksi vapauttamiseksi ja

jätetään jäsenvaltioiden tehtäväksi tämän vapauttamisen toteuttaminen, ja

on tärkeää, että annetaan säännökset, joiden avulla voidaan kyseisiin kuljetusmarkkinoihin puuttua, jos niillä ilmenee vakavia häiriöitä; tätä varten on aiheellista antaa komissiolle toimivalta toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet neuvoa-antavan komitean kautta,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 'vuororahtausjärjestelmällä' järjestelmää, jossa asiakkaiden esittämät kuljetustilaukset jaetaan rahtausvälityksen kautta ennalta vahvistettuun hintaan ja yhteisten julkisesti ilmoitettujen edellytysten mukaisesti siinä järjestyksessä, jossa alukset ovat lastin purkamisen jälleen käytettävissä. Liikenteenharjoittajia kehoitetaan vuorojärjestelmään kirjoittautumisensa mukaisessa järjestyksessä valitsemaan yksi tarjotuista kuljetuksista. Joka ei valitse mitään tarjolla olevista, säilyttää kuitenkin kirjoittautumisjärjestyksen mukaisen sijansa,
- 'liikenteenharjoittajalla' sitä, joka omistaa yhden tai useamman sisävesiliikennealuksen tai harjoittaa sillä tai niillä liikennettä,
- 'toimivaltaisella viranomaisella' viranomaista, jonka tehtäväksi jäsenvaltio on antanut vuororahtausjärjestelmän hoidon ja järjestämisen,
- 'vakavalla markkinahäiriöllä' sellaisten tavaroiden sisävesikuljetusmarkkinoille tyypillisten ongelmien ilmenemistä, jotka ovat omiaan johtamaan vakavaan ja mahdollisesti jatkuvaan ylitarjontaan ja jotka uhkaavat vakavasti usean sisävesiliikenteen tavaraliikennettä harjoittavan yrityksen rahoitustasapainoa ja toiminnan jatkamista edellyttäen, että kyseisiä markkinoita koskevat lyhyen ja keskipitkän ajan ennusteet eivät osoita huomattavaa ja pysyvää paranemista.

2 artikla

Yhteisössä harjoitettavassa tavaroiden kansallisessa tai kansainvälisessä sisävesiliikenteessä asianomaiset osapuolet tekevät sopimukset vapaasti ja neuvottelevat hinnoista vapaasti.

3 artikla

Poiketen siitä, mitä 2 artiklassa säädetään, jäsenvaltiot voivat 1 päivään tammikuuta 2000 ulottuvan siirtymäkauden ajan ylläpitää sekä pakollisten vähimmäistariffien järjestelmää että vuororahtausjärjestelmiä edellyttäen, että:

⁽¹⁾ EYVL N:o C 318, 29.11.1995, s. 8

⁽²⁾ EYVL N:o C 39, 12.2.1996, s. 96

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto annettu 13 päivänä helmikuuta 1996 (EYVL N:o C 65, 4.3.1996, s. 32), neuvoston yhteinen kanta vahvistettu 27 päivänä kesäkuuta 1996 (EYVL N:o C 264, 11.9.1996) ja Euroopan parlamentin päätös tehty 17 päivänä syyskuuta 1996 (EYVL N:o C 320, 28.6.1996).

⁽⁴⁾ EYVL N:o C 309, 5.11.1994, s. 5

- jäljempänä 4, 5 ja 6 artiklassa lueteltuja yksityiskoh-
taisia sääntöjä noudatetaan,
- taataan, että kaikilla jäsenvaltioiden liikenteenharjoit-
tajilla on samoin edellytyksin mahdollisuus vapaasti
käyttää vuororahtaus- ja hintajärjestelmiä.

4 artikla

Edellä 3 artiklassa tarkoitetun siirtymäkauden aikana vuororahtausjärjestelmiä ei sovelleta:

- a) hiilivetyjen, nesteiden ja kuivan irtolastin kuljetuksiin, erikoiskuljetuksiin kuten raskaaseen ja kappaleena kuljetettavaan rahtiin, konttikuljetuksiin, siirtokuljetuksiin satama-alueilla, minkäänlaisiin omaan laskuun tehtäviin kuljetuksiin eikä sellaiseen kuljetukseen, joka ei nykyisinkään kuulu vuororahtausjärjestelmään,
- b) kuljetuksiin, joita ei voida tehokkaasti hoitaa näiden järjestelmien avulla, erityisesti:
 - kuljetuksiin, jotka edellyttävät lastinkäsittelykaluston käyttämistä,
 - yhdistettyihin kuljetuksiin eli sellaiseen eri kuljetusmuotoja yhdistävään liikenteeseen, jossa kuljetus tapahtuu pääasiassa sisävesiväylillä ja joiden mahdollisimman lyhyet alku- ja/tai loppuosuudet tehdään joko maanteitse tai rautateitse.

5 artikla

Edellä 3 artiklassa tarkoitetun siirtymäkauden aikana jäsenvaltioiden on tehtävä, mitä tarvitaan vuororahtausjärjestelmän saamiseksi mahdollisimman joustavaksi, erityisesti:

- suomalla rahtaaajille mahdollisuus tehdä sopimuksia useasta matkasta eli sarjasta saman aluksen tekemiä peräkkäisiä matkoja,
- huolehtimalla, että yksittäiset tai peräkkäiset matkat, joita on kaksi kertaa peräkkäin tarjottu vuororahtausjärjestelmään ja joita kukaan ei ole ottanut, poistetaan tästä järjestelmästä ja niistä voidaan neuvotella vapaasti.

6 artikla

Vuororahtausjärjestelmissä mukana olevien jäsenvaltioiden on kahden vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantuloa toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta rahtaaajilla olisi mahdollisuus valita vapaasti kolmen sopimustyyppin välillä:

- aikaperusteiset sopimukset, myös vuokrasopimukset, joissa liikenteenharjoittaja asettaa yhden tai useamman aluksen miehistöineen yhden toimeksiantajan yksinomaiseen käyttöön määrättyksi ajaksi kuljettaakseen toimeksiantajan liikenteenharjoittajalle kuljetettavaksi antamat tavarat tiettyä, päivamatkojen perusteella

määritettävää rahasummaa vastaan. Osapuolet tekevät sopimuksen vapaasti;

- lastin painoon perustuvat sopimukset, joissa liikenteenharjoittaja sitoutuu kuljettamaan sopimuksessa määrättyinä aikana tietyn lastin sen painon perusteella (per tonni) määritettävää rahtimaksua vastaan. Osapuolet tekevät sopimuksen vapaasti; sopimuksen on käsitettävä suurina tavaramääriä;
- yksittäisiä tai useita matkoja koskevat sopimukset.

7 artikla

1. Kun kyseessä on sisävesiliikenteen vakava markkinahäiriö, komissio voi jäsenvaltion pyynnöstä toteuttaa aiheelliset toimenpiteet ja erityisesti toimenpiteet, joiden tarkoituksena on estää kyseisillä markkinoilla tarjolla olevan kuljetuskapasiteetin lisääminen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sisävesiliikenteen rakenteellisista parannuksista 27 päivänä huhtikuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1101/89⁽¹⁾ soveltamista. Päätös tehdään 8 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Kun jäsenvaltio pyytää aiheellisia toimenpiteitä, asiasta on päätettävä kolmen kuukauden kuluessa tämän pyynnön vastaanottamisesta.

3. Aiheellisten toimenpiteiden toteuttamista koskevaan jäsenvaltion pyyntöön on liitettävä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen kyseisen alan taloudellisen tilanteen arvioimiseksi, sekä erityisesti:

- tiedot eri kuljetustapojen keskimääräisistä kustannuksista ja hinnoista,
- ruuman käyttöaste,
- ennusteet kysynnän kehityksestä.

Näitä tietoja saa käyttää ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin. Niitä ei saa käyttää verotuksellisiin tarkoituksiin eikä luovuttaa ulkopuolisille.

4. Tämän artiklan nojalla tehdyistä päätöksistä, joiden voimassaolo ei saa ylittää vakavan markkinahäiriön kestoa, on viipymättä ilmoitettava jäsenvaltioille.

8 artikla

1. Komissiota avustaa direktiivillä 91/672/ETY⁽²⁾ perustettu komitea.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 116, 28.4.1989, s. 25, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2254/96 (katso tämän virallisen lehden sivu 1).

⁽²⁾ EYVL N:o L 373, 31.12.1991, s. 29, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava komitealle, millä tavoin tämä lausunto on otettu huomioon.

9 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 1 päivään tammikuuta 1997 mennessä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kuin ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaus tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä komissiolle kirjallisina tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset.

10 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

11 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 19 päivänä marraskuuta 1996.

Neuvoston puolesta

H. COVENEY

Pubeenjohtaja
